

Časté poruchy obnažují problémy starých tepláren. SVJ míří k ekologickým zdrojům

19.11.2025 - Petr Tejfar | PARCO Consulting s.r.o.

Porucha centrální dodávky tepla z minulého týdne v Praze vyřadila z topného provozu obrovskou část pražských městských částí Pankrác, Podolí, Krč a Nusle. Dodavatel uvedl, že při obnově se objevila další netěsnost, a proto se práce prodlužovaly. Lidé tak nemohli topit a ohřívat vodu, jen pár měsíců zpět obří výpadek postihl i středočeský Beroun. Stále častější poruchy dálkových teplovodů napojených na centrální zdroj vytápění plně poukazují na zastaralost systému a infrastruktury, města a bytová sdružení tak zkoumají možnosti přechodu na decentralizované zdroje ekologicky šetrného a úsporného zdroje tepla.

Na nevýhody dálkového tepla, které pochází ze zastaralých teplárenských systémů, dlouhodobě upozorňuje Asociace pro využití tepelných čerpadel (AVTČ). Teplo je často vedeno potrubím dlouhým i několik kilometrů, většinou zakopaným hluboko v zemi. Během přenosu tak dochází ke značným ztrátám – část tepla se doslova „ztratí cestou“, protože se ohřívá okolní zemina a chodníky.

Tento způsob vytápění je proto nejen neefektivní, ale i finančně náročný. Ztráty se promítají do konečné ceny, kterou platí domácnosti, zatímco uživatelé nemají téměř žádnou možnost ovlivnit dodávku či spotřebu. Kromě toho je centrální teplo často závislé na spalování uhlí či plynu, což jej činí ekologicky i ekonomicky problematickým v době rostoucích cen emisních povolenek a paliv.

SVJ hledají cestu k energetické soběstačnosti

Stále více společenství vlastníků bytových jednotek (SVJ) začíná uvažovat o přechodu na vlastní zdroje tepla. Obavy z rostoucích cen i zranitelnosti centrální sítě, která je závislá na stárnoucí infrastruktuře, vedou k zájmu o alternativní řešení.

V některých městech, například v Praze a na Kladně, už první bytové domy přešly na moderní systémy vytápění – od malých plynových kotlen až po kombinaci fotovoltaiických panelů a kaskádových tepelných čerpadel. Tato zařízení využívají energii ze vzduchu, a tím výrazně snižují náklady.

Zkušenosti pražských SVJ ukazují, že s tepelným čerpadlem umístěným přímo v objektu se dá ušetřit 50 – 70 % nákladů na vytápění. Navíc bez emisí a závislosti na teplárně.

Takové řešení znamená, že obyvatelé platí jen za teplo, které skutečně spotřebují, a mohou lépe regulovat své výdaje. Zároveň se zvyšuje ekologická odpovědnost domů i jejich nezávislost na centrální síti.

Investice, která se vyplatí

Přechod na nový systém vytápění přirozeně vyžaduje určité investice, ale v dlouhodobém horizontu se tato změna ekonomicky vyplatí. Díky nižší spotřebě energie a efektivnímu provozu se návratnost investice obvykle pohybuje v řádu několika let.

Na trhu navíc působí velcí a stabilní dodavatelé, kteří dokážou SVJ zajistit výhodné financování – například formou bezplatné instalace tepelného čerpadla, pronájmu nebo kombinace dotací a úvěru. Tyto modely umožňují přechod na nový zdroj i bez vysokých počátečních nákladů.

Příkladem přínosu decentralizovaného vytápění jsou i nedávné výpadky centrálního tepla v Praze, které ukázaly, jak zranitelný může být starý systém teplárenství. Bytové domy s vlastní kotelnou nebo se záložním zdrojem mohou podobným krizím předejít a zajistit si stabilní a kontrolovanou dodávku tepla po celý rok.

Výhody moderních tepelných čerpadel

Moderní tepelná čerpadla přinášejí oproti tradičnímu vytápění celou řadu výhod. Jsou tichá, spolehlivá a pracují s minimálními nároky na obsluhu. Navíc využívají obnovitelné zdroje energie, a tím snižují ekologickou stopu domu.

Významným přínosem je i pokročilá regulace provozu. Například systémy výrobce AC Heating využívají chytrou regulaci xCC, která automaticky přizpůsobuje výkon čerpadla aktuálním potřebám budovy. Sleduje teplotu venkovního vzduchu, spotřebu tepla a optimalizuje chod zařízení tak, aby pracovalo s maximální účinností a minimální spotřebou elektřiny.

Regulace xCC umožňuje i vzdálený dohled a správu systému přes internet. Servisní technik může na dálku upravit nastavení nebo provést diagnostiku bez nutnosti návštěvy objektu. To zvyšuje spolehlivost a komfort provozu.

V kombinaci s fotovoltaiickými panely dokážou moderní tepelná čerpadla pokrýt velkou část spotřeby energie z vlastních zdrojů. Výsledkem je nejen nižší účet za teplo, ale i větší energetická soběstačnost domu.

Zastaralé centrální systémy tepla tak postupně ztrácí smysl. Budoucnost bytových domů patří chytrým, úsporným a ekologickým technologiím, které umožňují topit levněji, čistěji a s plnou kontrolou nad vlastní energií.